NEW ERA PUBLIC SCHOOL RAJBAGH

SOLVED ASSIGNMENT OF TERM-II

CLASS: 7th SESSION 2021

SUBJECT: PUNJABI Pg no 1.

ਪਾਠ - 13

ਦੈਂਤ ਦਾ ਬਗੀਚਾ

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ

ਦਾਨਵ = ਦੈਂਤ, ਬਹਾਰ = ਫੁੱਲ ਖਿੜਨ ਦਾ ਮੌਸਮ, ਟਾਹਣੀਆਂ = ਸ਼ਾਖ਼ਾਵਾਂ, ਹਰਿਆਲੀ = ਹਰੀ ਬਨਸਪਤੀ, ਚਹਿਚਹਾਂਦੇ = ਚਹਿਕਦੇ, ਡਰਾਵਣਾ = ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣ 'ਤੇ ਡਰ ਲੱਗੇ, ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ = ਫੁੱਲ ਖਿੜਨ ਦਾ ਮੌਸਮ, ਕਰੂੰਬਲਾਂ = ਨਵੇਂ ਪੱਤੇ, ਆਗਮਨ = ਆਉਣ ਦਾ ਭਾਵ, ਮਾਯੂਸ = ਲਾਚਾਰ

ਮੌਖਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :- (ਉੱਤਰ)

1. ਫੁੱਲ ਖਿੜਦੇ ਹੀ ਬਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹਾਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।
2. ਦੈਂਤ ਦਾ ਸੁੰਦਰ ਬਗੀਚਾ ਸੀ।
3. ਰੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਲੱਦ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
4. ਬਾਗ਼ ਵਿੱਚ ਨਰਮ-ਨਰਮ ਹਰੀ-ਹਰੀ ਘਾਹ ਉੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ।
5. ਟਾਹਣੀਆਂ 'ਤੇ ਪੰਛੀ ਚਹਿ-ਚਹਾਂਦੇ ਸਨ।

6. ਦੈਂਤ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਕੋਲ਼ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

7. ਵਾਪਸ ਆਉਣ 'ਤੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਖੇਡ ਰਹੇ ਸਨ।

8. ਦੈਂਤ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ਼ ਚੀਕਣ 'ਤੇ ਬੱਚੇ ਡਰ ਗਏ।

9. ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ ਆਈ।

10. ਬੱਚਾ ਹੱਥ ਉੱਚਾ ਕਰਕੇ ਰੁੱਖ ਦੀ ਟਾਹਣੀ 'ਤੇ ਫੁੱਲ ਤੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ : (ਉੱਤਰ)

1. ਦੈਂਤ ਦਾ ਬਾਗ਼ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਫਲਾਂ ਦੇ ਰੁੱਖ ਸਨ - ਆੜੂ, ਆਲੂਚੇ ਤੇ ਅਨਾਰ। ਕਈ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਬੂਟੇ ਵੀ ਸਨ। ਉਸ ਵਿਚ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੇ ਲਾਲ, ਗੁਲਾਬੀ ਅਤੇ ਸਫ਼ੇਦ ਫੁੱਲ ਖਿੜਦੇ ਸਨ।

2. ਦੈਂਤ ਨੂੰ ਬਾਗ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਖੇਡਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ। ਉਹ ਜੋਰ ਦੀ ਚੀਕਿਆ, "ਨਠ ਜਾਓ ਇੱਥੋਂ, ਇਸ ਬਾਗ਼ ਵਿਚ ਫਿਰ ਕਦੇ ਨਾ ਆਇਓ"। ਦੈਂਤ ਨੇ ਬਾਗ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਉੱਚੀ ਕੰਧ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਫ਼ਾਟਕ ਵੀ ਲਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਫ਼ਾਟਕ ਦੇ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਤਖ਼ਤੀ ਟੰਗ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, "ਅੰਦਰ ਆਉਣਾ ਮਨ੍ਹਾ ਹੈ।"

3. ਦੈਂਤ ਨੇ ਬਾਗ਼ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਸਾਰੇ ਰੁੱਖ, ਬੂਟੇ ਉਦਾਸ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਫੁੱਲ, ਕਲੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਰਿਆਲੀ ਵੀ ਉੱਡ ਗਈ ਸੀ। ਕੋਈ ਪੰਛੀ ਵੀ ਉਸ ਬਾਗ਼ ਵਿਚ ਉੱਡਦਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਆਪਣੇ ਬਾਗ਼ ਦੀ ਇਹ ਹਾਲਤ ਵੇਖ ਕੇ ਦੈਂਤ ਬੜਾ ਮਾਯੂਸ ਹੋਇਆ।

4. ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ ਦਾ ਆਉਣ 'ਤੇ ਦੈਂਤ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਬਸੰਤ ਦਾ ਮੌਸਮ ਤਾਂ ਝੂਮ-ਝੂਮ ਕਰ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਵਿਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੰਗਲਾਂ ਤੇ ਬਾਗ਼ਾਂ ਵਿਚ ਫੁੱਲ ਖਿੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਛੀ ਚਹਿਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਪੰਛੀ ਚਹਿਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਮੇਰੇ ਬਗ਼ੀਚੇ ਦਾ ਇਹ ਹਾਲ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਨਾ ਕੋਈ ਫੁੱਲ, ਨਾ ਕੋਈ ਕਲੀ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਗ਼ ਵਿਚ ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ ਆਈ।

5. ਦੈਂਤ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਬਸੰਤ ਆਉਂਦੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲਗੀ। ਉਹ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਝੂਮ-ਝੂਮ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਨੱਚਣ ਤੇ ਗਾਉਣ ਲੱਗਾ। ਉਸਨੇ ਹਥੌੜਾ ਲੈ ਕੇ ਬਾਗ਼ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ।

3. ਖ਼ਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ ਭਰੋ :(ਉੱਤਰ)

1. ਫੁੱਲ 2. ਬਹਾਰ 3. ਬਾਗ਼ 4. ਡਰਾਵਣਾ
5. ਬਸੰਤ

4. ਸਹੀ ਵਾਕ ਅੱਗੇ (✓) ਅਤੇ ਗ਼ਲਤ ਵਾਕ ਅੱਗੇ (x) ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਓ :(ਉੱਤਰ)

1. (X) 2. (✓) 3. (X) 4. (✓) 5. (X)
6. (✓) 7. (X) 8. (✓)

5. ੳ ਅਤੇ ਅ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਸ਼ੁਧ ਬਣਾ ਕੇ ਲਿਖੋ :

ੳ	ਅ
1. ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹੱਸਣ ਨਾਲ	ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਬਾਗ਼ ਸੀ। (3)
2. ਇਸ ਸੁੰਦਰ ਬਾਗ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ	ਖੇਡਣ ਲਗੀਂ ਸਨ ਜਾਂਦੇ। (4)
3. ਇੱਕ ਦੈਂਤ ਦਾ ਇੱਕ	ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਆਉਣ ਲੱਗੀ। (6)
4. ਵਿਚਾਰੇ ਬੱਚੇ ਹੁਣ ਦੈਂਤ ਦੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ	ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਲਗੀਂ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ। (8)
5. ਬੱਚਾ ਹੱਥ ਉੱਚਾ ਕਰਕੇ	ਬਾਗ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ। (7)
6. ਬਸੰਤੀ ਹਵਾਵਾਂ ਨਾਲ	ਬੱਚੇ ਖੇਡਣ ਆ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। (2)
7. ਉਸਨੇ ਹਥੌੜਾ ਲੈ ਕੇ	ਟਾਹਣੀ ਤੋਂ ਫੁੱਲ ਤੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। (5)
8. ਪਰ ਟਾਹਣੀ ਉੱਤੇ	ਫੁੱਲ ਖਿੜਦੇ ਸਨ। (1)

6. ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਬਣਾਓ : (ਉੱਤਰ)

1. ਉੱਚਾ
2. ਮੌਜਵਾਨ
3. ਉਸਾਰੂ
4. ਸ਼ੱਕੀ
5. ਹੰਕਾਰੀ
6. ਹਿੰਮਤੀ
7. ਲੋਭੀ
8. ਗਾਇਕ
9. ਔਖਾ
10. ਸੜੂ
11. ਸ਼ਰੀਰਣੀ
12. ਕੰਬਾਊ

Scanned with CamScanner

ਪਾਠ - 14.
ਭੀਸ਼ਮ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ (Already done on Book).

ਮੌਖਿਕ: (ਉੱਤਰ)

1. ਭੀਸ਼ਮ ਦਾ ਬਚਪਨ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇਵਵ੍ਰਤ ਸੀ।
2. ਗੰਗਾ ਤਟ 'ਤੇ ਸ਼ਾਂਤਨੂ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਸੁੰਦਰੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਏ।
3. ਸ਼ਾਂਤਨੂ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਰਾਜੇ ਸਨ।
4. ਗੰਗਾ ਪੁੱਤਰ ਭੀਸ਼ਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
5. ਭੀਸ਼ਮ ਨੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਕੁਆਰਾ ਰਹਿਣ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਲਿਆ।
6. ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ਾਂਤਨੂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਅਚੁੱਕ ਸੀ।

8. ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ਾਂਤਨੂ ਧਨੁੱਖ ਵਿੱਦਿਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੀਨ ਸਨ।

7. ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ਾਂਤਨੂ ਨੇ ਰੂਪਵਤੀ ਅੱਗੇ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ।

9. ਸੁੰਦਰ ਰੂਪਵਤੀ ਗੰਗਾ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਪੁੱਤਰ ਰੋੜ੍ਹ ਕੇ ਆਈ।
10. ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ਾਂਤਨੂ ਨੇ ਅੱਠਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਰੋੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ।

Scanned with CamScanner

ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ : (ਉੱਤਰ)

1. ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ਾਂਤਨੂੰ ਨੂੰ ਗੰਗਾ ਤਟ 'ਤੇ ਬੇਹੱਦ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸੁੰਦਰੀ ਹੈ ਮਿਲੀ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ਾਂਤਨੂੰ ਨੇ ਉਸ ਰੂਪਵਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸਦੇ ਅੱਗੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ।

2. ਉਸ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪਵਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਇਸ ਵਚਨ ਉੱਤੇ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਮੈਂ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰਾਂਗੀ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਰੋਕੋਗੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਜੋ ਚਾਹਾਂਗੀ, ਕਰਾਂਗੀ।"

3. ਸੁੰਦਰ ਰੂਪਵਤੀ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ਾਂਤਨੂੰ ਦੇ ਅੱਠ ਬੱਚੇ ਜਨਮੇ ਤੇ ਉਹ ਸੱਤ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੰਗਾ ਵਿੱਚ ਰੋੜ੍ਹ ਆਈ।

4. ਸੁੰਦਰੀ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ਾਂਤਨੂੰ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਗੁੱਸੇ ਹੋਈ ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਬਾਅਦ ਅੱਠਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਉਹ ਗੰਗਾ ਵਿੱਚ ਰੋੜ੍ਹਨ ਲਈ ਲੈ ਜਾਣ ਲੱਗੀ। ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ਾਂਤਨੂੰ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਤੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਕਠੋਰ ਮਾਂ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਦੇ ਬਦਲੇ ਗੰਗਾ ਵਿੱਚ ਰੋੜ੍ਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈਂ। ਮੈਂ ਅੱਠਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੰਗਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੋੜ੍ਹਨ ਦਿਆਂਗਾ।" ਸ਼ਾਂਤਨੂੰ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਗੰਗਾ ਬੋਲੀ, ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਤੋਂ ਨਾ ਰੋਕਣ ਦਾ ਵਚਨ ਤੁਸਾਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਤੁਸਾਂ ਆਪਣੇ ਵਚਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਾਂਗੀ। ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਕੋਲ ਰੱਖਾਂਗੀ।

pg. 7.

5. ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਅੱਠਵਾਂ ਬੱਚਾ ਦੇਵਵਰਤ ਸੀ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੰਗਾਂ ਤੱਟ ਤੇ ਮਿਲਿਆ ।

6. ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ਾਂਤਨੂੰ ਨੇ ਦੂਸਰਾ ਵਿਆਹ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਮਾਛੀ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਮਾਛੀ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੋਂ ਵਚਨ ਲਿਆ ਕਿ "ਮੇਰੀ ਪੁੱਤਰੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੀ ਰਾਜ ਦਾ ਵਾਰਸ ਹੋਵੇਗਾ ।"

2. ਅਧੂਰੇ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ :

1. ਗੰਗਾ ਪੁੱਤਰ ਦੇਵਵਰਤ ਪਿਤਰ - ਭਗਤੀ, ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਆਜੀਵਨ ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਲੈਣ ਕਾਰਨ ਭੀਸ਼ਮ ਅਖਵਾਏ।

2. "ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ਼ ਵਿਆਹ ਇਸ ਵਚਨ ਉੱਤੇ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਮੈਂ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰਾਂਗੀ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਰੋਕੋਗੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਜੋ ਚਾਹਾਂਗੀ, ਕਰਾਂਗੀ ।"

3. ਇੱਕ - ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਗੰਗਾ ਨੇ ਸੱਤ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗੰਗਾ ਵਿੱਚ ਰੋੜ੍ਹ ਆਈ ।

4. ਇੱਕ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ਼ ਗੰਗਾ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

5. ਮਹਾਰਾਜ ਇਹ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਬੜੇ ਧੰਨਭਾਗ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਮੇਰੀ ਪੁੱਤਰੀ ਹਸਤਨਾਪੁਰ ਦੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਬਣੇ ।

3. ਖ਼ਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ ਭਰੋ : (ਉੱਤਰ)

1. ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ 2. ਅੱਕੜ 3. ਗੰਗਾ 4. ਅੱਠ 5. ਗੰਗਾ

Pg no 8.

5. ਸਹੀ ਵਾਕ ਅੱਗੇ (✓) ਅਤੇ ਗ਼ਲਤ ਵਾਕ ਅੱਗੇ (x) ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਓ ;

1. (x) 2. (✓) 3. (x) 4. (✓) 5. (✓)

6. (x).

6. ਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਨਾਂਵ ਬਣਾਓ ;

ਕਿਰਿਆ	ਨਾਂਵ	ਕਿਰਿਆ	ਨਾਂਵ
ਉਡਣਾ	ਉਡਾਰੀ	ਉਜਾੜਨਾ	ਉਜਾੜ,
ਆੜਨਾ	ਆੜ	ਮੋੜਨਾ	ਮੋੜ
ਕੁੱਟਣਾ	ਕੁੱਟ	ਠੱਗਣਾ	ਠੱਗ
ਖਾਣਾ	ਖਾ	ਡਰਨਾ	ਡਰ
ਘੁੰਮਣਾ	ਘੁੰਮ	ਤਰਨਾ	ਤਾਰੀ

7. ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਹਿਰ ਕਿਹੜੀ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤੇ ਵਸਿਆ ਹੈ ?

ਸ਼ਹਿਰ	ਨਦੀ
→ ਅਯੁਧਿਆ	ਸਰਜੂ ਨਦੀ
→ ਲਖਨਊ	ਗੋਮਤੀ ਨਦੀ
→ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ	ਸਾਬਰਮਤੀ
→ ਜੱਬਲਪੁਰ	ਨਰਮਦਾ
→ ਸ੍ਰੀਨਗਰ	ਜੇਹਲਮ

ਪਾਠ - 15
ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬ

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ (Already done on Book)

ਮੌਖਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :(ਉੱਤਰ)
1. ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦਾ ਨਾਂ ਪੰਜਾਬ ਹੈ।
2. ਪੰਜਾਬ ਰਿਸ਼ੀਆਂ, ਮੁਨੀਆਂ, ਗੁਰੂਆਂ, ਫ਼ਕੀਰਾਂ, ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਤੇ ਅਵਤਾਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ।
3. ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣਾ ਤੇ ਗੌਰਵਮਈ ਹੈ।
4. ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਨਾਂ ਸਪਤ-ਸਿੰਧੂ ਸੀ।
5. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਢਾਈ ਦਰਿਆ ਵਗਦੇ ਹਨ।
6. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ।
7. ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
8. ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹਨ।
9. ਭਾਖੜਾ ਡੈਮ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਤੇ ਬੰਨ੍ਹ ਮਾਰ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
10. ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਲਈ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ।

ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :(ਉੱਤਰ)
1. ਪੰਜਾਬ ਰਿਸ਼ੀਆਂ, ਮੁਨੀਆਂ, ਪੀਰਾਂ, ਫ਼ਕੀਰਾਂ, ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਤੇ ਅਵਤਾਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਤਰ ਲਿਖੇ ਗਏ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣਾ ਤੇ ਗੌਰਵਮਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਨਾਂ ਸਪਤ-ਸਿੰਧੂ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਇੱਥੇ ਸਤ ਦਰਿਆ ਵਗਦੇ ਸਨ।

3. ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਭਾਗ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਢਾਈ ਦਰਿਆ ਹੀ ਵਗਦੇ ਹਨ। ਸਤਲੁਜ, ਬਿਆਸ ਤੇ ਅੱਧਾ ਰਾਵੀ।

2. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸੱਤ ਦਰਿਆ ਵਗਦੇ ਸਨ। ਸਦੀਆਂ ਦੇ ਬਦਲ ਜਾਣ ਕੇਵਲ ਪੰਜ ਦਰਿਆ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ। ਇਹ ਦਰਿਆ ਸਤਲੁਜ, ਬਿਆਸ, ਰਾਵੀ, ਝਨਾਬ ਅਤੇ ਜੇਹਲਮ ਸਨ।

4. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 'ਪੰਜਾਬੀ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਪਛਾਣ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਡਰਤਾ, ਬਹਾਦਰੀ, ਦਲੇਰੀ, ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਲੀ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਹ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ-ਡੁੱਲ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ੲ. ਖਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ ਭਰੋ: (ਉੱਤਰ)

1. ਪੰਜਾਬ 2. ਇਤਿਹਾਸ 3. ਸਪਤ-ਸਿੰਧੂ 4. ਪੰਜਾਬੀ
5. ਭਾਖੜਾ

3. ਸਹੀ ਵਾਕ ਅੱਗੇ (✓) ਅਤੇ ਗ਼ਲਤ ਅੱਗੇ (X) ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਓ:

1. (✓) 2. (X) 3. (✓) 4. (✓) 5. (X)

Scanned with CamScanner

ਪਾਠ - 16

ਨਿੱਕਾ ਹੰਸ

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ (Already done on Book).

ਮੌਖਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ : (ਉੱਤਰ)

1. ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ ਦਾ ਸੁਹਾਵਣਾ ਮੌਸਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
2. ਮਕਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਤਲਾਬ ਸੀ।
3. ਬਦਸ਼ਕਲ ਚੂਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਤਲਾਬ ਦੇ ਨੇੜੇ ਘੁਰਨੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇ...
4. ਬੁੱਢੀ ਬੱਤਖ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਜੀ ਇਹ ਕਲੂਟਾ ਤਾਂ ਇੰਨਾ ਬਦਸੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਉੱਡੂ ਹੀ ਮਾਰਨ ਨੂੰ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।
5. ਬਦਸ਼ਕਲ ਚੂਚਾ ਮੁਰਗੀਖਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਨੱਸਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਭੈਣ ਭਰਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ।

ਲਿ...

1. ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ ਦਾ ਸੁਹਾਵਣਾ ਮੌਸਮ ਸੀ। ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਬਹਾਰ ਛਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਰੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਕਰੂੰਬਲਾਂ ਫੁੱਟ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਮਹਿਕ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਫੈਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਣਕਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਹਵਾ ਦੇ ਬੁੱਲਿਆਂ ਨਾਲ ਝੂਮ ਰਹੇ ਸਨ।

2. ਹਰੇ-ਭਰੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸਾਰਾ ਮਕਾਨ ਸੀ। ਮਕਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਤਲਾਬ ਸੀ। ਕੋਲ ਹੀ

4. ੳ ਅਤੇ ਅ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਸੁਧ ਵਾਕ ਬਣਾ ਕੇ ਲਿਖੋ :

ੳ	ਅ
1. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ	ਸਪਤ-ਸਿੰਧੂ ਸੀ। (5)
2. ਇਹਨਾਂ ਪੰਜਾਂ ਦਰਿਆ ਕਰਕੇ ਹੀ	ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪਿਆ। (2)
3. ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ	ਚੌਥੇ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਵਸਾਇਆ। (4)
4. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ	ਪੁਰਾਣ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਤਰ ਲਿਖੇ ਗਏ। (1)
5. ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਨਾਂ	ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (3)

5. ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ :

1. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ	ਪੰਜਾਬੀ
2. ਹਿਮਾਚਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ	ਹਿਮਾਚਲੀ
3. ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ	ਹਰਿਆਣਵੀ
4. ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ	ਰਾਜਸਥਾਨੀ
5. ਗੜ੍ਹਵਾਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ	ਗੜ੍ਹਵਾਲੀ

Scanned with CamScanner

Ans 2. half
Pg no 11

ਝਾੜੀਆਂ ਵਿਚ ਬੱਤਖਾਂ ਤੇ ਕੁਕੜੀਆਂ ਦੇ ਘੁਰਨੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ।

3. ਇਸ ਸੁਹਾਵਣੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਬੱਤਖ਼ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਂਡਿਆਂ ਉੱਤੇ ਬੈਠੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੇਕ ਰਹੀ ਸੀ।

4. ਬੱਤਖ਼ ਦੇ ਆਂਡਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੂੰ-ਚੂੰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੀਲੇ-ਪੀਲੇ ਕਈ ਚੂਚੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਨਿਕਲਣ ਲੱਗੇ।

5. ਬਦਸੂਰਤ ਚੂਚਾ ਹਰ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਝਿੜਕਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਉਸਦੇ ਭੈਣ ਭਰਾ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ, "ਤੈਨੂੰ ਬਿੱਲੀਆਂ ਖਾ ਜਾਏ ਤੇ ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਤੈਨੂੰ ਬਿੱਲੀ ਲੈ ਜਾਏ।"

2. ਖ਼ਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ ਭਰੋ: (ਉੱਤਰ)

1. ਘੁਰਨੇ 2. ਤਲਾਅ 3. ਮਹਿਕ 4. ਕਰੂੰਬਲਾਂ 5. ਫੁੱਟਿਆ

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕ ਪੂਰੇ ਕਰੋ: (ਉੱਤਰ)

1. ਕਣਕਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਹਵਾ ਦੇ ਬੁੱਲਿਆਂ ਨਾਲ ਝੂਮ ਰਹੇ ਸਨ।
2. ਹਰੇ-ਭਰੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਛੱਪੜ ਸਾਗਰ ਸਮਾਨ ਸੀ।
3. ਇਕ ਵੱਡਾ ਆਂਡਾ ਅਜੇ ਫੁੱਟਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ।
4. ਬਦਸੂਰਤ ਬੱਚਾ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਸੋਚਣ ਲੱਗਾ, ਚਲੋ, ਮੈਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਤਾਂ ਮਿਲਿਆ।
5. ਸ਼ਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬੰਦੂਕਾਂ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਤੱਕ ਗੋਲ਼ੀਆਂ

ਫੜਫੜਾਉਂਦੀਆਂ ਚਿੜੀਆਂ ਤੇ ਮੁਰਗਾਬੀਆਂ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਕੇ ਖ਼ੂਨ ਵਿਚ ਲਿਬੜੀਆਂ ਪਈਆਂ।

3. ਸਹੀ ਵਾਕ ਅੱਗੇ (✓) ਅਤੇ ਗ਼ਲਤ ਅੱਗੇ (×) ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਓ :

1. (✓) 2. (×) 3. (✓) 4. (×). 5. (×)

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ : (ਉੱਤਰ).

ਸ਼ਬਦ	ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ	
1. ਮੁਰਝਾਉਣਾ	ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ	(8)
2. ਮਹਿਕ	ਆਸਾਨ	(6)
3. ਅਪਮਾਨ	ਮੈਲਾ	(7)
4. ਬਦਸ਼ਕਲ	ਸੋਹਣਾ	(4)
5. ਸਮਝਦਾਰ	ਪਤਝੜ	(9)
6. ਮੁਸ਼ਕਲ	ਖਿੜਦਾ	(1)
7. ਨਿਰਮਲ	ਬੇਸਮਝ	(5)
8. ਡਰਾਵਣਾ	ਬਦਬੋ	(2)
9. ਬਹਾਰ	ਮਾਨ	(3)